

Ἡ ἱστορία τῶν ἁγίων Ἰάσωνος καὶ Σωσιπάτρου σχετίζεται στενῶς μετ' ἐκείνης τῆς Ἀγίας Κερκύρας, θυγατρὸς τοῦ τότε — ἐπὶ Νέρωνος — βασιλέως τῆς νήσου Κερκυλλίνου, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ ὁποίου ὁ Ἰάσων καὶ Σωσιπάτρος, μαθηταὶ τοῦ Παύλου ἐκ τῶν ἐβδομήκοντα ἀποστόλων, ἀσπασθέντες ἐν Θεσσαλονίκῃ τὸν χριστιανισμόν, ὅτε ἐκεῖ ἐδίδασκεν ὁ Παῦλος, κατεστάθησαν εἴτα ὁ μὲν Ἰάσων, ἐκ Θεσσαλονίκης καταγόμενος, ἐπίσκοπος Ταρσοῦ, ὁ δὲ Σωσιπάτρος, καταγόμενος ἐκ Πατρῶν, ἐγένετο ἐπίσκοπος Ἰκονίου, ἐκεῖθεν δὲ, ἀφοῦ ἐδίδασαν εἰς πάντα ἐκεῖνα τὰ μέρη τὸ Εὐαγγέλιον, ἦλθον εἰς τὴν νήσον ταύτην, διατελοῦσαν ἐν τῇ εἰδυλολατρείᾳ ὑπὸ τὴν δεσποτείαν τῆς Ρώμης. Ὁ τότε βασιλεὺς τῆς νήσου μας δὲν ὑπεδέχθη αὐτοὺς μετὰ πολλῆς τρυφερότητος, διότι ἅμα μαθὼν ὅτι οὗτοι εἰσάγουσι καινὰ δαιμόνια τῇ ἐαυτοῦ ἐπικρατείᾳ, ἀπέστειλεν αὐτοὺς πρὸς τὸν ἑπαρχὸν Καρπιανόν, ἵνα ἐφαρμόσῃ κατ' αὐτῶν ὅλην τὴν τότε ποινικὴν δικονομίαν.

Ἡ περικαλλὴς θυγάτηρ του, δεκαπενταετίς Κερκύρα, — ἥτις μετὰ πολλῆς καλλιτεχνίας ἀπεικονίζεται ἐν τῷ ναῷ τοῦ πολιούχου — βαρέως φέρουσα τὴν κατ' αὐτῶν μῆνιν τοῦ βασιλέως πατρός της — λαβούσα δὲ γνῶσιν τῶν θείων τοῦ Εὐαγγελίου ρημάτων, ἔτινα ἐδίδασκον οἱ καταδιωκόμενοι, συνεπάθησεν αὐτοῖς καὶ ἀπηύθυνε ὑπὲρ αὐτῶν λόγους συμπαθείας πρὸς τὸν πατέρα της Κερκυλλίνον, ὅστις ὅμως, ἡπείλησε τὴν κόρην τὸν ὅτι θὰ τὴν τιμωρήσῃ, ἀνέξακολουθῇ οὕτω συμπαθῶς πρὸς αὐτοὺς φερομένη. Ἡ βασιλόπαις, ἀσπασθεῖσα τὸν χριστιανισμόν, ὑπέπεσεν, ὡς εἶδος, εἰς τὴν ἀγρίαν τοῦ βασιλέως πατρός της ὀργήν, καὶ ἀπέθανε θάνατον μαρτυρικόν, κρεμασθεῖσα ἀπὸ δένδρου. Πρὸ ὅμως τοῦ θανάτου της παρεδόθη ὑπὸ τοῦ τυράννου πατρός της εἰς τὰς διαθήσεις αἰθίοπος θεράποντός του, ἀλλ' αὕτη κατώρθωσε καὶ τὸν αἰθίοπα νὰ φέρῃ εἰς τὸν Χριστιανισμόν.

Οἱ πτωχοὶ Ἰάσων καὶ Σωσιπάτρος, φοβούμενοι, καὶ δικαίως, ὅτι ἤθελον ὑποστῇ τῶν παθῶν τῶν τὸν τάραχον, κατέφυγον ἐπὶ τῆς χαριστάτης καὶ καταφύτου παρὰ τὴν εἰσοδὸν τῆς λίμνης Χαλικιοπούλου νησίδος, τῆς καλουμένης Ποντικονῆσι. Ὁ Κερκυλλίνος, πλέων πρὸς τὴν νησίδα εἰς καταδίωξιν αὐτῶν κατεποντίσθη, ὁ δὲ διάδοχός του Δατιανὸς, ἀποδεχάμενος τὸν Χριστιανισμόν, ἐνεθάρρυνε τοὺς διωκόμενους κήρυκας τοῦ Εὐαγγελίου Ἰάσωνα καὶ Σωσιπάτρον εἰς διδασκαλίαν, πιστευσάσης πλέον πάσης τῆς νήσου εἰς τὸν Χριστιανισμόν.

Ἐπ' ὀνόματι τῆς ἁγίας Κερκύρας δὲν διεσώθη τιμώμενος ἴδιος ναός. Θεωρεῖται τοιοῦτος ὁ ἐναντι τῆς εἰσοδου τοῦ βασιλ. ἀγοκηπίου ἀρχαῖος ἐπίσης ναός, ἀλλ' οὗτος τιμᾶται ἤδη ἐπ' ὀνόματι τῆς Θεομήτορος. Ὁ ναὸς οὗτος εἶνε ἐκτισμένος ἐπὶ ἀρχαίου ἑλληνικοῦ ναοῦ, — διότι πᾶσα ἐκεῖνη ἡ ἐκτασις ἀνήκει εἰς τὴν ἀρχαίαν τοῦ Ἀλκινόου πόλιν — οὗτινος, ναοῦ, σώζονται δύο κορινθιακοὶ στύλοι μονόλιθοι, δωρικά τινα κιονόκρανα καὶ ψηφοθετήματα, κατατεθειμένα ἐν τῷ μουσεῖῳ τῆς Γυμνασίου τῆς πόλεώς μας. Ὁ ναὸς οὗτος ἀνήκει ἤδη τῇ οἰκογενείᾳ Πιέρρη. Περὶ τοῦ ναοῦ δὲ τούτου λέγεται, ὅτι κάτωθι τῆς ἁγίας

Τραπεζῆς ὑπάρχει καθόδος ἄγουσα διὰ πετρίνων βαθμίδων εἰς μέγα βάθος, ἐνθα εἰσι τοποθετημένα τὰ ὅσῃ τῆς ἁγίας Κερκύρας, ὅπου ὅμως οὐδεὶς τῶν ἄλλοτε ἀποπειραθέντων νὰ κατέλθωσιν Ἀγγλων κατάρθωσε νὰ εἰσχωρήσῃ εἰς βάθος πλέον τῶν 500—600 βαθμίδων. Θὰ εἶνε εὐτύχημα, ἂν ἤδη κατορθώσῃ νὰ κάμῃ μείζονας ἐπὶ τούτου ἀνακαλύψεις ὁ φίλος δικαστὴς κ. Ἀμπελᾶς, ὁ ἀνιχνύων καὶ συστηματικώτερον ἐξετάζων πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει ἐπὶ τῆς νήσου ἄξιον ἀναγραφῆς.

ΠΩΣ ΕΥΡΙΣΚΕΤΑΙ ΤΟ ΠΑΣΧΑ

Πολλὰ ἐγράφησαν κατ' αὐτὰς περὶ τοῦ τρόπου τοῦ ὁρίζειν τὴν ἡμέραν καθ' ἣν δέον νὰ ἐορτάζηται τὸ Πάσχα ἐπειδὴ ὅμως ἐξετέθησαν διὰ τρόπον, οὐχὶ εὐλήπτου, ὡς φαίνεται, τοῖς πολλοῖς, δὲν ἐκρίναμεν ἀποσκοποῦ νὰ ἐκθέσωμεν τὰ περὶ τούτου ὅπως οὖν εὐκρινέστερον, τοσοῦτο μᾶλλον, καθόσον, οὐ μόνον πρότινος ἐν τῇ «Ν. Ἐφημερίδι» ἐκφράζεται ἀπορία περὶ τὴν κατανόησιν τοῦ ὑπολογίζειν ἦν, τὸ «Σύμπαν» ἐδημοσίευσεν, ἀλλὰ καὶ διότι τὴν αὐτὴν ἀκριβῶς ἐρώτησιν ἐποιήσατο ἡμῖν δι' ἐπιστολῆς τοῦ φίλος ἐκ Θεῶν ἀξιότιμος, εἰς ὃν ἀπηντήσαμεν τὰ αὐτὰ καὶ κατωτέρω, μικρὸν πρὶν ἢ τὸ «Σύμπαν» ποιήσῃται περὶ τούτου λόγον.

Γινώσκον, ὅτι τὸ Ἀγ. Πάσχα δέον νὰ ἐορτάζηται τὴν πρώτῃ Κυριακῇ, ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν Ἑαρινὴν Ἰσημερίαν (21 Μαρτίου) πανσελήνου. Κατὰ τὸ τρ. ἔτος πανσελήνου ὑπὸ τοὺς ἀνωτέρω ὅρους, εἰχομεν τῇ 14ῃ Ἀπριλίου ἡμέρᾳ Πέμπτῃ ἐπρεπε νὰ ἐορτάσωμεν τὸ Πάσχα τῇ 17ῃ ἐπειδὴ ὅμως ὑπάρχει καὶ ἕτερος ὅρος, καθ' ὃν τὸ ἡμέτερον Πάσχα δέον νὰ ἐορτάζηται μετὰ τὸ Νομικόν, τοῦτο δὲ ἐφέτος συνέπιπτε (κατὰ τὰ πασχάλια τῶν ὠρολογίων παλαιῶν ἐκδόσεων καὶ κατὰ τὸν πίνακα τοῦ Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, τὸν ὁποῖον ἀκολουθεῖ ἡ ἡμετέρα ἐκκλησία διὰ τὸν προσδιορισμὸν τοῦ Πάσχα) τῇ 18ῃ Ἀπριλίου ἡμέρᾳ Δευτέρᾳ, ἀναγκαιῶς, ἐπρεπε τὸ ἡμέτερον Πάσχα νὰ γίνῃ, ὡς καὶ ἐγένετο, τῇ ἐπομένῃ Κυριακῇ 24 Ἀπριλίου.

Ἰστέον, ὅτι τὸ ἀνώτατον ὄριον τοῦ Νομικοῦ εἶναι (πάντοτε κατὰ τὸν ἀνωτέρω πίνακα) ἡ 18ῃ Ἀπριλίου ἐὰν λοιπὸν τύχῃ τὸ Ν. Πάσχα τῇ 18ῃ ὅπως ἐφέτος, συμπέσῃ δὲ Κυριακῇ τότε, ἐπειδὴ δὲν ἐπιτρέπεται νὰ ἐορτασθῇ τὸ ἡμέτερον Πάσχα συγχρόνως μετὰ τοῦ Νομικοῦ, ἀναβάλλεται τῇ ἐπομένῃ Κυριακῇ 25 Ἀπριλίου, ἥτις εἶνε τὸ ἔσχατον τοῦ ἡμετέρου Πάσχα ὄριον.

Διατὶ οἱ Ἑβραῖοι ἐώρτασαν τὸ Πάσχα τῶν τῇ 15 Μαρτίου, εἶναι ἄλλο ζήτημα, ὅπερ, ἐὰν ἡ ἀφιλολογικὴ Ἀκρόπολις εὐαρεσθήσῃ νὰ παράσχῃ ἡμῖν ὀλίγον χώρον εἰς τὰς στήλας της, θυνάμεθα νὰ πραγματοποιθῇ.

Ἀθῆναι 4 Μαΐου 1888

Ε.